

สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๒/๓ เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๒/๕ วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุนและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๒/๘ มีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากบทความได้
๒. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากบทความที่อ่านได้
๓. นักเรียนเขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจจากบทความที่อ่านได้
๔. มีความสนใจ รักผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีความมุ่งมั่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรม

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับครูผู้สอน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์ ก่อนให้นักเรียนทำครูควรอ่านคำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะแต่ละเล่มอย่างละเอียดและปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนี้ใช้เวลา ๒ ชั่วโมง
๒. ครูเตรียมแบบฝึกให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๓. ครูศึกษาเนื้อหาและลำดับขั้นตอนการทำแบบฝึกให้เข้าใจชัดเจน
๔. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการทำแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำแบบฝึก
๕. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ก่อนศึกษาเนื้อหา
๖. การทำแบบฝึกแต่ละครั้งนักเรียนควรมีส่วนร่วม เช่น อภิปรายร่วมกัน
ตรวจผลงานและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๗. ครูบันทึกผลคะแนนทุกครั้งที่นักเรียนทำแบบฝึก เพื่อสังเกตพัฒนาการ
ของนักเรียน
๘. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์ แบบฝึกทักษะชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ฉะนั้นเพื่อให้เกิดทักษะ มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เกิดผลดีควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ให้นักเรียนศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
๒. ศึกษาคำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจตามขั้นตอน
๓. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๔. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ และตัวอย่างให้เข้าใจก่อนทำแบบฝึก
๕. ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ ๑ - ๙
๖. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ
๗. ตรวจคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม โดยครูเป็นผู้แนะนำ
๘. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการทำกิจกรรมฝึกทักษะปฏิบัติ และแบบทดสอบ ห้ามดูเฉลยก่อนหรือคัดลอกกัน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์

คำชี้แจง

ข้อสอบมีจำนวน ๑๐ ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕
ในช่อง ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง
ในกระดาษคำตอบ

อ่านพระราชดำรัสต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๓

พระราชดำรัส

เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๒

เด็กเป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้ใหญ่ รวมทั้งภาระรับผิดชอบในการ
ธำรงรักษาอิสรภาพและความสงบสุขของบ้านเมือง ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่
จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้มีความสามารถสร้างสรรค์
ประโยชน์ต่างๆ พร้อมทั้งการฝึกหัดขัดเกลาความคิดจิตใจให้ประณีต ให้มีความศรัทธา
มั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริต และมีปัญญาฉลาดแจ่มใสในเหตุผล
หน้าที่นี้เป็นของทุกคนที่จะต้องกระทำโดยพร้อมเพรียง สม่ำเสมอ ผู้ที่เกิดก่อนผ่านชีวิตมา
ก่อนจะต้องสงเคราะห์อนุเคราะห์ผู้เกิดตามภายหลังด้วยการถ่ายทอดความรู้ความดี และ
ประสบการณ์อันมีค่าทั้งปวงให้ด้วยความเมตตาเอ็นดูและด้วยความความบริสุทธิ์ใจให้เด็ก
ได้ทราบได้เข้าใจ และสำคัญที่สุดให้รู้จักคิดด้วยเหตุผลที่ถูกต้องจนสามารถเห็นจริงด้วย
ตนเองได้ในความเจริญและความเสื่อมทั้งปวง

โดยนัยนี้ บิดามารดาจึงต้องสอนบุตรธิดา พี่จึงต้องสอนน้อง คนรุ่นใหญ่จึงต้องสอน
คนรุ่นเล็กและเมื่อคนรุ่นก่อนเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจึงต้องสอนคนรุ่นต่อๆ ไปไม่ให้ขาดสาย ความรู้
ความดี ความเจริญ งามงามทั้งมวลจึงจะแผ่ไพศาลไปได้ ไม่มีประมาณ เป็นพื้นฐานของ
ความพัฒนาผาสุกอันยั่งยืนสืบไป

ภูพานราชนิเวศน์

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

๑. ผู้ที่มีหน้าที่อบรม และอนุเคราะห์แก่เด็กคือใคร

ก. พ่อ-แม่

ข. ครู-อาจารย์

ค. ผู้ใหญ่

ง. ทุกคนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกัน

๒. สารสำคัญที่สุดของพระราชดำรัสคืออะไร

ก. ความสำคัญของเด็ก

ข. วิธีการอบรมสั่งสอนเด็ก

ค. หน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเด็ก

ง. ความสำคัญของการอบรมสั่งสอนเด็ก

๓. การอบรมเลี้ยงดูเด็กควรทำอย่างไร

ก. ด้วยความเที่ยงตรง

ข. ด้วยความเป็นธรรม

ค. ด้วยความเมตตา และบริสุทธิ์ใจ

ง. ให้ความรักและเงินทอง

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔ - ๖

ระนอง

ภูเขาหญ้า คือ ภูเขาที่เต็มไปด้วยหญ้า ต่างสี ต่างวันเวลา ลูกแล้วลูกเล่าล้วนเป็นภูเขาที่งดงาม เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและชมความมหัศจรรย์ยามเย็น ใครจะเชื่อว่าเมื่อแสงอาทิตย์ จะลับขอบฟ้า ภูเขาทั้งลูกจะกลายเป็นสีทอง

ระนอง เมืองฝนแปดแดดสี่ เมืองที่ได้รับน้ำฝนมากที่สุดในประเทศไทย จึงมีความอุดมสมบูรณ์ และมีน้ำตกมากมายให้เที่ยว มีจุดชมวิวสวยทั้งพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตกที่เขาสีเมฆ มีศูนย์วิจัยป่าชายเลนที่มีต้นโกงกางที่ใหญ่ที่สุดในโลก และที่สำคัญที่สุดคือ คอคอดกระ ส่วนที่แคบที่สุดในประเทศไทยก็อยู่ที่นี้ ทำให้เมืองระนองเป็นเมืองที่น่าสนใจต่อนักท่องเที่ยว

จากมุมมองใหญ่เมืองไทย

โครงการเมืองไทยสวยงาม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๔. เมื่อใดที่ภูเขาทั้งลูกจะกลายเป็นสีทอง
- เมื่อพระอาทิตย์กำลังลับจากขอบฟ้า
 - เมื่อพระอาทิตย์ขึ้น
 - ยามแสงจันทร์ส่อง
 - ยามแสงแดดจัด
๕. “เมืองฝนแปดแดดสี่” หมายความว่าอย่างไร
- มีแดดออกตลอดทั้งปี
 - มีฝนตกติดต่อกันสี่เดือน
 - หน้าฝนแปดเดือน หน้าแล้งสี่เดือน
 - มีฝนตกและแดดออกสลับกันไป
๖. จุดชมวิวของจังหวัดระนองอยู่ที่ใด
- เขาผาซี
 - คอคอดกระ
 - ศูนย์วิจัยป่าชายเลน
 - บนภูเขา

อ่านบทความต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ - ๑๐

แก๊งเผือก ..สัตว์ดาวเด่นแห่งสวนสัตว์ดุสิต

สัตว์ดาวเด่นของสวนสัตว์ตัวนี้เป็นแก๊งเพศผู้ชื่อ “เจ้าเพชร” พบเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ ได้มีชาวบ้านนำแก๊งเผือกไปถวายแก่พระอาจารย์เด่น ซึ่งเป็นพระที่เป็นที่เคารพของชาวเขาห้วยปลาหลด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

สวนสัตว์ดุสิต ได้ไปรับแก๊งเผือกอายุประมาณ ๑๒ เดือน มาอยู่ในความดูแล เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ต่อมาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้กราบบังคมทูลพระกรุณา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าพบแก๊งเผือกที่จังหวัดตาก และได้ขอนำขึ้นน้อมเกล้าฯ ถวายแด่องค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก๊งเผือกเพศผู้ให้แก่องค์การสวนสัตว์ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ เพื่อการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ รวมทั้งให้ประชาชนได้ชมและศึกษา ในส่วนจัดแสดงที่สวนสัตว์ดุสิต

๗. เจ้าเพชร คือใคร

- ก. เก้ง
- ข. เก้งเผือก
- ค. กวางเผือก
- ง. ลิงเผือก

๘. ใครเป็นผู้พบเจ้าเพชรเป็นคนแรก

- ก. ชาวบ้าน
- ข. พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร
- ค. เจ้าหน้าที่ยุวสัตว์ดุสิต
- ง. พระอาจารย์เด่น

๙. ชาวบ้านพบเก้งเผือกเมื่อไร

- ก. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๔
- ข. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๔
- ค. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๔
- ง. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

๑๐. เพราะเหตุใดสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

พระราชทานเก้งเผือกให้แก่องค์การสวนสัตว์

- ก. เพื่อให้ประชาชนได้เข้าชม
- ข. เพื่อการอนุรักษ์และขยายพันธุ์
- ค. เพื่อให้อยู่ร่วมกับสัตว์อื่น
- ง. เพื่อให้เจ้าหน้าที่เลี้ยงดูอย่างดี

ไปตะลุยทำแบบฝึกพร้อมกัน
เลยดีกว่านะครับเพื่อน ๆ

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นๆ ไว้ทั้งหมด เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่นำเสนอใจตลอดจนแนวความคิดหรือทศนะของผู้เรียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความสำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมดหรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวหรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ผลความ (พน-ละ-ความ) หรือใจความรอง หมายถึง ข้อความที่ทำหน้าที่ขยายใจความให้ชัดเจน เด่นชัดขึ้น ถ้าตัดผลความ สารก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง ผลความมักจะเป็นการอธิบาย การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ การให้เหตุผล เป็นต้น

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. อ่านเรื่องที่ต้องการจับใจความสำคัญ โดยเริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องมักสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง หรือช่วยบ่งชี้ให้เห็นจุดสนใจของเรื่องให้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วตอบคำถามให้ได้ว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไมจึงทำและได้ผลอย่างไร

๒. พิจารณาหาใจความสำคัญจากแต่ละย่อหน้า ย่อหน้าที่ดีต้องมีเอกภาพ ดังนั้นแต่ละย่อหน้าจึงมีใจความสำคัญเดี่ยวซึ่งครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด นอกจากนี้ผู้อ่าน อาจสังเกตคำสำคัญหรือที่เรียกว่า คำคุณศัพท์ที่มักปรากฏให้เห็นหลายครั้งในย่อหน้านั้น อย่างไรก็ตามก็มิใช่ว่าทุกย่อหน้าจะมีใจความสำคัญของเรื่องเสมอไป

๓. นำใจความสำคัญของเรื่องที่จับมาได้ทั้งหมดมาเรียบเรียง โดยเรียบเรียงให้ต่อเนื่อง สละสลวย มีวิธีการดังนี้

🌸 นำเฉพาะที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องเท่านั้นมาเรียบเรียง

- ✿ หากใจความสำคัญซับซ้อนกันให้ตัดออก
- ✿ เรียบเรียงใจความสำคัญให้ครอบคลุม สอดคล้องเหมาะสมกับประเด็นของเรื่องและใช้สันธานเชื่อมให้สัมพันธ์กัน
- ✿ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน ประโยคขนาดสั้น ซึ่งถูกต้องตามหลักภาษาไทย

วิธีจับใจความสำคัญ

๑. อ่านผ่านๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไรจุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
๒. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจนไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ความเข้าใจ ไม่ติดต่อกัน
๓. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
๔. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเอง

ตัวอย่างการอ่านเพื่อจับใจความ

เช้าวันรุ่งขึ้น เสียงไก่ขัน เอ็ก อี้ เอ็ก เอ็ก ฉันทันและน้องตื่นขึ้นและชวนกันไปอาบน้ำ พอแต่งตัวเสร็จก็ออกไปวิ่งเล่นที่สนามหญ้าหน้าบ้าน ฉันทันพบเห็ดดอกหนึ่งกำลังบาน มีขนาดใหญ่มาก ฉันทันกับน้องยืนดูด้วยความสนใจ คุณน้าซึ่งตื่นเช้าเช่นกันรีบเดินเข้ามาห้าม

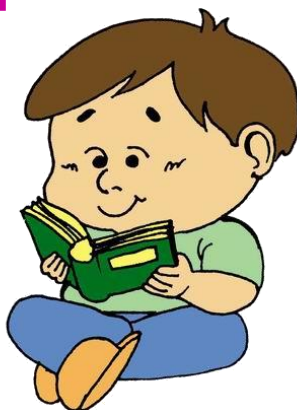
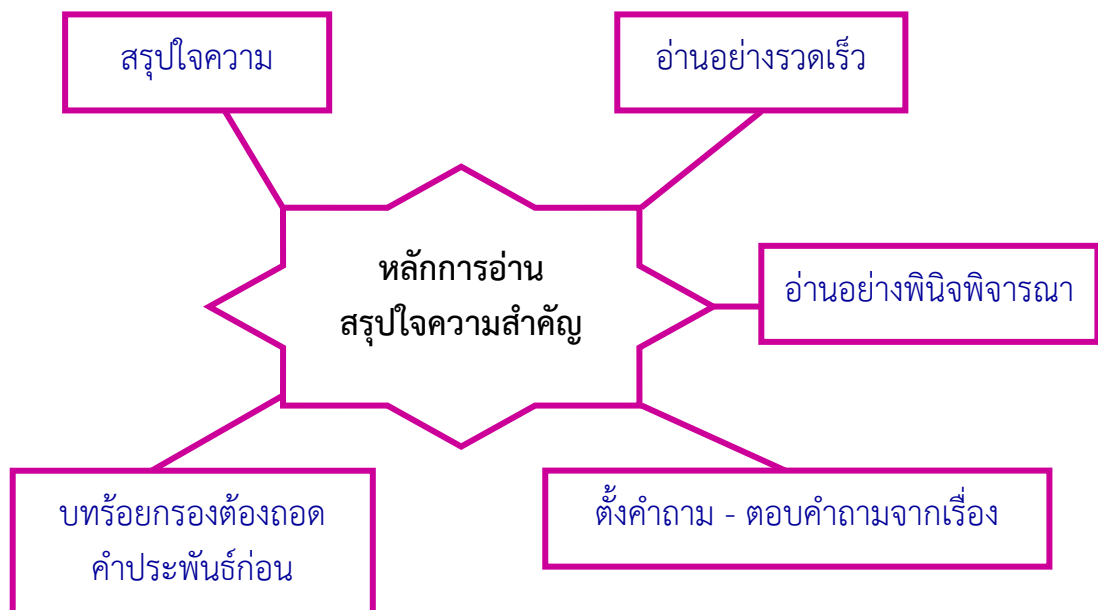
ใจความสำคัญของข้อความนี้
คือ เห็ดที่พบอาจเป็นเห็ดมีพิษ

สรุปการอ่านจับใจความสำคัญ

สรุปการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่ต้องการแยกแยะเรื่องที่อ่านให้ได้ว่าส่วนใดเป็นใจความหรือข้อความที่สำคัญที่สุดและส่วนใดเป็นข้อความประกอบการจับใจความจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่าผู้เขียนต้องการสื่ออะไรอย่างถูกต้อง โดยผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์หรือภูมิหลังในด้านการแปลความหมาย ของคำข้อความเพื่อจับใจความได้รวดเร็วขึ้น

สรุปหลักการอ่าน สรุปใจความสำคัญเป็นแผนภาพความคิด ดังนี้

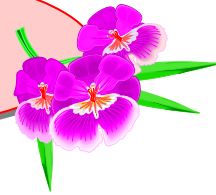
วันนี้ฉันเรียนฝึกทักษะ การอ่านหรือยังคะ

ใบความรู้ที่ ๒

การอ่านจับใจความจากบทความ

บทความ คืออะไร

บทความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีมุ่งให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูลที่เป็นสาระความรู้ ประสบการณ์ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และความคิดของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้ผู้อ่านได้ขยายแนวความคิด อันจะเป็นทางเสริมสร้างให้มีทัศนะต่างๆ ที่กว้างไกลและมีความคิดเห็นที่ทันสมัย

โครงสร้างของบทความ ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ความนำ เนื้อหาสาระ และ เนื้อความลงท้ายหรือสรุป

บทความ หมายถึง ความเรียงหรือข้อความเชิงร้อยแก้วที่เสนอเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นจริง มีการใช้ภาษา สีส่า การเขียนที่มีแบบแผน เพื่อเสนอความรู้ ความคิดหรือความเพิลิตเพลินอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน

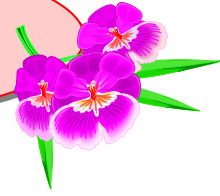
บทความมีจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน ใช้คำถามต่อไปนี้ ใคร อะไร เมื่อไร ทำไม ที่ไหน และอย่างไร

หลักการอ่านงานเขียนประเภทบทความ

- ☺ อ่านผ่านๆ ให้รู้ว่าเรื่องนั้นว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
- ☺ อ่านเพื่อพิจารณาข้อความสำคัญเป็นรายย่อหน้า โดยอาจสังเกตได้จากคำหรือประโยค ที่กล่าวซ้ำกันหรือสอดคล้องกันซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า
- ☺ ถาม - ตอบ คำถามสั้นๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้า เชื่อมโยงกับความคิดสำคัญของแต่ละย่อหน้าเข้าด้วยกันก็จะสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ทั้งหมด
- ☺ วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ว่าถูกต้องเพียงใด รวมทั้งวิเคราะห์เจตนา และจุดประสงค์ในการเขียนบทความของผู้เขียนด้วย

การตอบคำถามจากบทความ

การอ่านเพื่อสรุปความและจับใจความ ควรอ่านไปให้ตลอดเรื่องแต่อย่าเพิ่งสรุป
เมื่ออ่านจบเรื่องแล้วจะต้องจับใจความให้ได้ ดังต่อไปนี้

๑. ต้องหาใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ใจความสำคัญ จะปรากฏอยู่ในประโยคใด
ประโยคหนึ่ง หรือย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่ง ส่วนข้อความอื่นจะเป็นส่วนประกอบ หรือ ส่วน
ขยายใจความสำคัญ แต่ก็ไม่แน่ว่าเสมอไป บางครั้งประโยคที่เป็นใจความสำคัญ อาจจะอยู่
ตอนต้น หรือตอนท้ายของเรื่องก็ได้

๒. เนื้อเรื่องและส่วนประกอบหลัก ที่จะนำมาขยายความสำคัญโดยตรง และ
ส่วนประกอบย่อยอื่นๆ จะเป็นส่วนขยายความให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นคือ

- ✿ ทำให้ทราบใจความสำคัญว่าส่วนประกอบมีอะไรบ้าง
- ✿ มีความต่อเนื่องกันมาอย่างไร
- ✿ ขยายความเข้าใจได้ชัดเจน
- ✿ สรุปใจความได้

เมื่อพิจารณาได้ดังนี้แล้ว จึงนำความเข้าใจ จากการอ่านมาสรุปเนื้อความ
บทความหรือเรื่องราวที่อ่านเพื่อนำมาจับใจความให้ได้ว่า ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? เมื่อไหร่?
อย่างไร? เมื่อจับใจความและเข้าใจได้ดังนี้แล้ว จึงจะนำความเข้าใจไปตอบคำถาม
ที่กำหนดให้

ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน?
เมื่อไหร่? อย่างไร?

ตัวอย่าง

การอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ศิลปินเอก

นายแคว่นแกลเป็นดาราภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียง แกลเริ่มอาชีพทางศิลปินของแกลด้วยการรับจ้างเขาเล่นยี่เกลูกบทตามวัดแต่เมื่อยังหนุ่มๆ แต่จะเป็นเพราะหน้าตาของแกลไม่สมจะเป็นพระเอกได้หรืออย่างไรก็ตาม เล่นยี่เกที่ไหนนายแคว่นก็ถูกอุปโลกน์ให้เป็นตัวร้ายตัวโจรหรือตัวดาวร้ายทุกที ทั้งที่นิสัยใจคอของนายแคว่นที่แท้จริงก็มีได้เป็นเช่นนั้น แต่เป็นไปในทางตรงกันข้าม กล่าวคือแกลเป็นคนนิสัยดีไม่ชั่ว ไม่เอาเรื่องเอาราวกับใครทั้งนั้น แต่ถ้าใครจะเอาเรื่องเอาราวกับแกล แกลก็วิ่งหนีไปเลยทีเดียว

วิธีการสรุปความ

ใคร	✈	นายแคว่น
ทำอะไร	✈	เป็นดาราภาพยนตร์ เดิมรับจ้างเล่นยี่เกลูกบท
ที่ไหน	✈	วัด
เพราะอะไร	✈	หน้าตาไม่เหมาะสมที่จะเป็นพระเอก
อย่างไร	✈	มักได้รับบทเป็นตัวร้าย ตัวโจรหรือดาวร้าย

ใจความสำคัญของเรื่อง “ศิลปินเอก” มีดังนี้

นายแคว่นเป็นดาราภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียง เริ่มอาชีพรับจ้างเล่นยี่เกลูกบทตามวัด และมักได้รับแต่บทร้ายๆ ทั้งที่นิสัยใจคอของเขาไม่ได้เป็นเช่นนั้น ตรงกันข้ามแกลเป็นคนนิสัยดีไม่ชอบจะไปมีเรื่องมีราวกับใคร

แบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง มหาราชายอดกตัญญู
แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๕ ให้ถูกต้อง

มหาราชายอดกตัญญู

เมื่อถึงยามต้องตายวายชีวา หวังลูกยาช่วยปิดตาคราสใจ
วันนั้นในหลวงเฝ้าสมเด็จพระเจ้า อยู่จนถึงตี ๔ ตี ๕ เฝ้าแม่อยู่ทั้งคืน จับมือแม่ กอดแม่
ปรนนิบัติแม่ จนกระทั่ง “แม่หลับ” จึงเสด็จกลับ

พอไปถึงวัง เขาโทรศัพท์มาแจ้งว่า สมเด็จพระเจ้าสิ้นพระชนม์ ในหลวงรีบเสด็จกลับ
ไปศิริราช เห็นสมเด็จพระเจ้านอนหลับตาอยู่บนเตียง ในหลวงทำอย่างไรครับ

ในหลวงตรงเข้าไปคุกเข่า กราบลงที่หน้าอกแม่ พระพักตร์ในหลวงตรงกับหัวใจแม่
“ขอหอมหัวใจแม่ เป็นครั้งสุดท้าย” ชบพระพักตร์นั้นอยู่นาน แล้วค่อยๆ เยกพระพักตร์ขึ้น
น้ำพระเนตรไหลนอง

ต่อไปนี้ จะไม่มีแม่ให้หอมอีกแล้ว เอามือกุมมือแม่ไว้ มือนิ่มๆ ที่ไกวเปลนี้แหละ
ที่ปั้นลูก จนได้เป็นกษัตริย์ เป็นที่รักของคนทั้งบ้านทั้งเมือง ชีวิตลูกแม่ปั่น

มองเห็นหรีว ปักอยู่ที่ผมแม่ ในหลวงจึงค่อยๆ หวีผมให้แม่ หรีว หรีว หรีว หรีวให้แม่สวย
ที่สุด ในวันสุดท้ายของแม่

เป็นภาพที่ประทับใจอาจารย์ที่สุด เป็นสุดยอดของลูกกตัญญู
หาที่เปรียบไม่ได้อีกแล้ว

โดย พ.อ.(พิเศษ) ทองคำ ศรีโยธิน

๑. ใครเป็นผู้เขียนบทความนี้
- ก. สมเด็จพระเจ้า
 - ข. พ.อ.พิเศษ ทองคำ ศรีโยธิน
 - ค. ในหลวง
 - ง. มหาตมะ
๒. เมื่ออ่านบทความนี้แล้ว ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกอย่างไร
- ก. ตื่นเต้นใจ
 - ข. ดีใจ
 - ค. สะเทือนใจ
 - ง. เศร้าใจ
๓. จากบทความนี้นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร
- ก. แม่คือผู้มีพระคุณ
 - ข. แม่คือพระในใจลูก
 - ค. จงปฏิบัติเลี้ยงดูต่อบิดามารดา ขณะท่านยังมีชีวิตอยู่
 - ง. แม่เป็นได้ทุกอย่างทุกอย่าง
๔. ในหลวงที่กล่าวถึง หมายถึงใคร
- ก. รัชกาลที่ ๙
 - ข. รัชกาลที่ ๘
 - ค. รัชกาลที่ ๗
 - ง. รัชกาลที่ ๖
๕. เมื่อใดที่ในหลวงเสด็จกลับวัง
- ก. เมื่อทานข้าวกับแม่เสร็จ
 - ข. เมื่ออาบน้ำให้แม่เสร็จ
 - ค. เมื่อแต่งตัวให้แม่เสร็จ
 - ง. เมื่อแม่หลับ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง “มหाराชายอดกตัญญู”
แล้วตอบคำถามข้อ ๖ - ๑๐ ให้ถูกต้อง

๖. เมื่อนักเรียนได้อ่านบทความนี้แล้ว นักเรียนคิดว่าอยากทำอะไรเป็นอันดับแรก

.....

๗. ในหลวงทรงทำอะไรให้กับแม่เป็นครั้งสุดท้าย

.....

๘. สมเด็จพระสันพระชนม์ที่ไหน

.....

๙. ปัจจุบันในหลวงของเรามีพระชนมายุกี่พรรษา

.....

๑๐. ในขณะที่ในหลวงขบพระพักตร์ตรงหัวใจแม่ นักเรียนคิดว่าในหลวงมีความรู้สึกอย่างไร

.....

แบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง

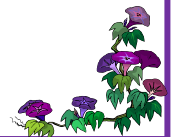
ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง “ตุ๊กตา” แล้วตอบคำถาม
ข้อ ๑ - ๕ ให้ถูกต้อง

ตุ๊กตา

คนไทยรู้จักการทำตุ๊กตามาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยมีจุดประสงค์ในการทำแตกต่างกันไป ในสมัยสุโขทัยนิยมทำตุ๊กตาดินเผาและตุ๊กตาเคลือบเป็นเครื่องใช้ในบ้าน เช่น แจกัน รูปช้าง เขี้ยวรูปหงส์ ฯลฯ และทำตุ๊กตารูปสัตว์ไว้ให้เด็กเล่น มีการเคลือบน้ำยาเซลาคอนสีเขียวอ่อน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของการเคลือบในสมัยนี้ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการทำตุ๊กตาชาววังขึ้น เพื่อเป็นของที่ระลึกไว้ดูเล่น ตุ๊กตาชาววังนี้เป็นตุ๊กตาปั้นขนาดเล็ก มีความประณีตสวยงามมาก เป็นตุ๊กตาที่แสดงถึงความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณีของผู้คนในวัง ต่อมาการทำตุ๊กตาชาววังได้สูญหายไป จนกระทั่งมีการทำตุ๊กตาชาววังขึ้นมาในหมู่บ้านบางเสด็จ จังหวัดอ่างทอง โดยเป็นโครงการในพระบรมราชินูปถัมภ์ มีขั้นตอนในการทำเช่นเดียวกับของเดิมแต่แตกต่างกันที่ ตุ๊กตานี้แสดงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านมากกว่า นอกจากนี้การทำตุ๊กตาของไทย ยังแสดงถึงความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ มีการทำตุ๊กตาเป็นตัวแทนของศัตรู เพื่อให้ศัตรูตัวจริงได้รับความเจ็บปวด ทรมาน และมีอันเป็นไป มีการทำตุ๊กตาเพื่อให้รอดพ้นจากอันตรายที่เรียกว่า ตุ๊กตาเสียกบาล เนื่องจากการคลอดในสมัยโบราณทำโดยหมอตำแย ซึ่งทำให้เกิดอันตรายกับแม่และลูกได้ จึงมีการทำตุ๊กตาเสียกบาลไปวางไว้ที่ทางสามแพร่ง เพื่อให้มีผีหลงทาง และเอาตุ๊กตาเสียกบาลไปแทนชีวิตของแม่และลูก

๑. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ในการทำตุ๊กตาในสมัยโบราณ

- ก. เป็นของเล่น
- ข. เป็นสินค้า
- ค. เป็นของที่ระลึก
- ง. ใช้ในพิธีกรรมทางไสยศาสตร์

๒. ลักษณะเฉพาะของการทำตุ๊กตาในสมัยสุโขทัย คือข้อใด

- ก. ทำจากดินเหนียว
- ข. เคลือบด้วยน้ำยาสีเขียวอ่อน
- ค. ระบายด้วยสีฝุ่น
- ง. ปั้นเป็นรูปสัตว์

๓. ตุ๊กตาชาววัง เริ่มมีในสมัยใด

- ก. รัชกาลที่ ๑
- ข. รัชกาลที่ ๒
- ค. รัชกาลที่ ๓
- ง. รัชกาลที่ ๔

๔. เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเชื่อเรื่องตุ๊กตาเสียดกบาล คืออะไร

- ก. ผีจะมาเอาชีวิตของแม่และลูกที่เพิ่งคลอด
- ข. เป็นพิธีกรรมที่ทำมาแต่โบราณ
- ค. การแพทย์ยังไม่เจริญ
- ง. เมื่อทำพิธีนี้แล้ว แม่และลูกจะปลอดภัย

๕. การทำตุ๊กตาชาววังที่หมู่บ้านบางเสด็จต่างจากตุ๊กตาชาววังสมัยโบราณอย่างเด่นชัดในเรื่องใด

- ก. ลักษณะของตุ๊กตา
- ข. วิธีการปั้น
- ค. การลงสี
- ง. วัสดุที่ใช้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง “เรื่องกล้วยๆ” แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖ - ๙ ให้ถูกต้อง

🌸 เรื่องกล้วยๆ 🌸

อีกหนึ่งผลไม้ใกล้ตัวที่เราไม่ควรมองข้าม “กล้วย” คือ ผลไม้ที่มีตลอดปี ราคาก็ไม่แพง แล้วยังมีประโยชน์มากมาย

คุณค่าสารอาหารในกล้วยหนึ่งผล

กล้วยเป็นผลไม้ที่ให้พลังงานสูง ในกล้วย ๑ ผล มีโปรตีนมากกว่าแอปเปิ้ล ๔ เท่า มีวิตามินและเกลือแร่ เช่น วิตามินซี วิตามินเอ โพแทสเซียม แมกนีเซียม และยังมีเส้นใยอาหารช่วยเรื่องการขับถ่ายได้เป็นอย่างดี แต่เราจะเลือกกินกล้วยอะไรดี หากกล้วยแต่ละชนิดนั้นมีน้ำหนักเท่ากัน

- ✳️ กล้วยหอมทองมีโปรตีนสูง ช่วยให้ร่างกายเติบโตและแข็งแรง
- ✳️ กล้วยหักมุกมีแคลเซียมสูง เสริมสร้างกระดูกและฟัน
- ✳️ กล้วยน้ำว้ามีธาตุเหล็กสูง ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง
- ✳️ กล้วยไข่มีเบต้าแคโรทีนสูง ช่วยต้านมะเร็ง
- ✳️ กล้วยเล็บมือนางมีฟอสฟอรัสสูง ช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง

ส่วนใครที่มีปัญหาท้องผูก ลองกินกล้วยสุก ๒ - ๔ ผล จะช่วยให้ระบบขับถ่ายทำงานดีขึ้น เพราะกล้วยสุกมีสารเพกทินซึ่งเป็นยาระบายอ่อนๆ แต่ถ้าแก้ท้องเสีย ควรกินกล้วยดิบฝานบางๆ เพราะมีสารแทนนิน ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อ ที่ทำให้เกิดท้องเสียได้ บางคนชอบกินกล้วยคำโตๆ เคี้ยวไม่ละเอียด นอกจากจะทำให้ติดคอแล้ว ยังอาจทำให้ท้องอืดท้องเฟ้อ เพราะในเนื้อกล้วยมีแป้งอยู่ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ การเคี้ยวไม่ละเอียด จึงทำให้กระเพาะอาหารและน้ำย่อยต้องทำงานหนักโดยไม่จำเป็น

คนไทยโบราณนิยมชูดเนื้อกล้วยบดละเอียดป้อนให้เด็กทารกกิน เพราะกล้วยเป็นผลไม้ที่ย่อยง่าย ส่วนคนหนุ่มสาว กล้วยก็เหมาะเป็นอาหารลดน้ำหนัก เพราะมีคุณค่าทางอาหารสูงพอๆ กับมันฝรั่ง แต่มีไขมันและโคเลสเตอรอลต่ำ กล้วยจึงเป็นผลไม้ราคาถูก ที่น่าซื้อหาติดบ้านไว้กินรองท้องเวลาหิวได้เป็นอย่างดี

(จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๗)

๖. นักเรียนบอกคุณค่าสารอาหารของกล้วยตามที่กำหนดลงในตาราง

ชนิด	สารอาหาร	สรรพคุณ
๑. กล้วยน้ำว้า		
๒. กล้วยไข่		
๓. กล้วยหอมทอง		
๔. กล้วยหักมุก		
๕. กล้วยเล็บมือนาง		

๗. ผู้ที่มีอาการท้องผูกควรรับประทานกล้วยแบบใด เพราะอะไร

.....

๘. สารแทนนินในกล้วยดิบมีสรรพคุณอย่างไร

.....

.....

๙. สรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ ๓

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง “ค่าแห่งความรัก”
แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๑๐ ให้ถูกต้อง

ค่าแห่งความรัก

ในขณะที่แม่กำลังทำอาหารเย็น เด็กผู้ชายตัวเล็กๆ ก็เดินเข้ามาหาแม่ในครัว แล้วยื่นข้อความที่เขาเขียนมาให้แม่อ่าน เมื่อแม่ขีดมือสะอาดดีแล้วก็อ่านจดหมายได้ความดังนี้

ค่าตัดหญ้า	๕.๐๐	เหรียญ
ค่าทำความสะอาดห้องผมเอง	๑.๐๐	เหรียญ
ค่าวิ่งซื้อของให้แม่	๐.๕๐	เหรียญ
ค่าดูน้องตอนแม่ไปซื้อของ	๐.๒๕	เหรียญ
ค่าเอาขยะไปทิ้ง	๑.๐๐	เหรียญ
ค่าได้ผลการเรียนดี	๕.๐๐	เหรียญ
ค่าเก็บกวาดสนาม	๒.๐๐	เหรียญ
ยอดรวม	๑๔.๗๕	เหรียญ

แม่มองดูลูกชายน้อยที่ยืนแขนหน้ารอคอยอยู่อย่างมีความหวัง สีหน้าแม่เต็มไปด้วยความทรงจำรำลึกน่าน้ำปลา แล้วเธอก็หยิบปากกาขึ้นมา และเขียนข้อความลงด้านหลังกระดาษ แผ่นนั้นว่า

ค่าอุ้มท้องตลอดเก้าเดือนที่ลูกอาศัยอยู่ในท้องแม่	ไม่คิดเงิน
ค่าเฝ้าไข้และสวดมนต์ให้ลูกตลอดคืนทุกครั้ง	ไม่คิดเงิน
ค่าพยาบาลและค่าน้ำตาของแม่	ไม่คิดเงิน
รวมทั้งสิ้น = ค่าแห่งความรัก	แม้ก็ไม่คิดเงิน

ค่าความวิตกกังวลและค่าคำนึงถึงอนาคตของลูก

ไม่คิดเงิน

ค่าของเล่น ค่าอาหาร เสื้อผ้าและค่าเช็ดน้ำมูก

ไม่คิดเงิน

รวมยอด = ยอดรวมของความรักที่แท้จริง แม้มักไม่คิดเงิน

พอลูกอ่านรายการของแม่จบก็น้ำตาคลอ ซ้อนตาขึ้นมองแม่ พูดได้แค่

“แม่จ๋า ผมรักแม่” ว่าแล้วก็จับปากกาขึ้นมาเขียนลำดับลงไปบนลายมือของตัวเองด้านหน้า ว่า “จ่ายครบแล้ว”

เอ็ม อดัมส์, พลังแห่งชีวิต ๓. ๒๕๔๔.

๑. เมื่ออ่านเรื่องนี้จบลง นักเรียนคิดถึงใครเป็นลำดับแรก

๒. หลังจากที่เด็กชายยื่นข้อความให้แม่อ่านแล้ว เขาคิดว่าจะได้สิ่งใดตอบแทน

๓. ยอดรวมทั้งหมดที่เด็กชายคิดเงินจากแม่ เป็นเงินเท่าไร

๔. นักเรียนคิดว่ารายการต่างๆ ที่แม่เขียนมา ถ้าคิดเป็นเงิน ค่าสิ่งใดที่แพงที่สุด

๕. เมื่อแม่อ่านข้อความของลูกแล้ว นักเรียนคิดว่าแม่มีความรู้สึกอย่างไร

๖. เมื่อลูกชายอ่านข้อความของแม่จบ นักเรียนคิดว่าลูกชายมีความรู้สึกอย่างไร

๗. นักเรียนคิดว่ามีสิ่งใดอีกที่แม่ทำให้ลูก นอกเหนือจากรายการที่เขียนให้ลูกชาย

๘. แม่อุ้มท้องเรามาทั้งหมดกี่เดือน

๙. มีสิ่งใดบ้างที่นักเรียนคิดว่าแม่คิดเงินกับลูก

๑๐. เมื่ออ่านเรื่องนี้จบลงนักเรียนคิดว่า อยากบอกอะไรกับแม่ของตัวเองมากที่สุด

แบบฝึกที่ ๔

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง มรดกของคุณย่า แล้วตอบคำถาม ให้ถูกต้อง

มรดกของคุณย่า

คุณย่าของคุณยายนั้น ท่านเป็นคนขยันตามแบบของหญิงไทย นอกจากค้าขายแล้ว ก็ยังชอบปลูกต้นหมากรากไม้ในบ้านไว้มากมาย ที่ดินสมัยก่อนนั้นราคาถูก จึงซื้อบ้านได้ กว้างขวางใหญ่พอที่จะให้ลูกหลานวิ่งเล่นได้เต็มที่ ปลูกต้นไม้ผลไม้ได้ตามใจชอบไว้กินเอง และไว้แจกคนอื่นด้วย ในบ้านของท่านมีผลไม้หลายอย่าง มีชมพู่มะเหมี่ยว ชมพู่มะนาว ชมพู่น้ำตาลทรายที่ไม่มีรสเปรี้ยวเลย หวานอย่างเดียว มีต้นมะม่วงหลายต้น ทั้งมันทั้งใหญ่ แล้วยังมีต้นไม้ดอกต้นใหญ่ๆ อีกคือ ต้นพิกุล ต้นจันทน์กะพ้อสูงใหญ่ ต้นกระดังงาไทย ต้นสารภีและต้นจำปา

เมื่อคุณย่าแก่เฒ่าลงไป มีหลานออกมามากมายหลายคน คุณย่าก็จัดการแบ่งมรดก ให้ลูกๆ และหลานหญิงหลานชายทุกคน มรดกที่วานั้นก็คือ ต้นไม้ต่างๆ ที่คุณย่าปลูกไว้ นั้นเอง ท่านจัดแจงแบ่งมอบให้เป็นรายตัว พวกผู้ชายได้ผลไม้คนละต้นสองต้น ผู้หญิงได้ ต้นไม้ดอกคนละต้นบ้างสองต้นบ้าง ผู้ที่ได้รับมรดกมีสิทธิจะจัดการเก็บผลไม้ ดอกไม้นั้นเอา ไปแจกหรือเอาไปขายได้ ได้เงินมาก็สะสมไว้เป็นของตนเอง เจ้าของต้องจัดการบำรุงรักษา ต้นไม้นั้นเอาเอง

เมื่อถึงคราวหน้าร้อน ดอกสารภี ดอกพิกุล ดอกจันทน์กะพ้อออกดอกกันใหญ่ พวกคุณอาผู้หญิงก็จัดการเก็บดอกจันทน์กะพ้อห่อเป็นห่อเล็กๆ ห่อละสตางค์ไปขายที่ตลาด คุณยายก็เคยรับจ้างขายมาแล้ว ดอกสารภีทำเป็นพวงมาลัยกลมๆ เล็กๆ ไปขายที่ตลาด บางครั้งก็มัดพันกับไม้ก้านธูปเป็นช่อๆ ปักติดกับหยวกกล้วย ช่อละสตางค์ ส่วนดอกพิกุล นั้นออกดอกบ่อยแต่ขายไม่ค่อยได้ราคา ต้องคอยเก็บตากแห้งเอาไปขายส่งให้กับร้านขาย เครื่องยา เอาไปทำยาหอม

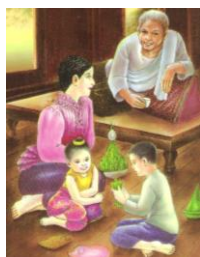
พวกผลไม้ที่พอมะม่วงหรือชมพู่ออกช่อ เจ้าของก็คอยเฝ้ามองว่ามันจะติดลูกไหม จะติดลูกสักเท่าไร คุณอาผู้ใหญ่ให้คนสวนไปเอาเลนมาพอกโคนต้น แต่คุณอาเล็กทำไม่เป็น เวลาพายุพัดแรงพาให้มะม่วงอ่อนๆ ร่วง ต้องเก็บขายใส่กระถง เป็นมะม่วงขบเผาะจิ้ม น้ำพริกเสียดก่อน เกสรชมพู่สดสวยร่วงเกลื่อนใต้ต้น ก็โยยกๆ เอาไปขายได้สัก

สตางค์สองสตางค์เท่านั้น เพื่อเอาไปทำยำเกสรชมพู เมื่อมะม่วงติดลูกดีแล้วคุณอาคนเล็กก็นับมะม่วงก่อนไปโรงเรียน กลับมานับอีก แล้วบางทีก็คิดคำนวณเงินว่าขายแล้วจะได้สักเท่าไร ถ้าขายมะม่วงหมดต้นจะซื้ออะไรได้บ้าง เตรียมมองหาของเล่นที่จะซื้อไว้

คุณอาคนหนึ่งได้ต้นลิ้นจี่เป็นมรดก ต้นลิ้นจี่นี้แย่งจริงๆ หวงลูก ไม่ค่อยจะติดลูกเลย มี ๖ ลูกบ้าง บางปีติด ๒ ลูกเท่านั้น เจ้าของเลยไม่ได้สตางค์ คนที่ได้ลำไยดีหน่อยออกลูกทุกปี ดกหรือไม่ดกเท่านั้น พอออกลูกอ่อนก็จัดการไปซื้อชะลอมมาห่อลูกแล้ว เพื่อให้ลูกโตและกันค้างคาว่า คุณอาคนเล็กก็ได้กับเขาเหมือนกัน ได้ชมพูสีนากต้นหนึ่ง แต่เนื่องด้วยคุณอาคนนี้มีหลานๆ เป็นบริวารมาก จึงไม่ค่อยได้ขายชมพูกับเขา เพราะหลานที่คอยติดตามคุณอา กินกันหมด แล้วคุณอา ก็ยังเอาชมพูเป็นเป้าสำหรับซ้อมยิงหนังสติ๊กเสียก่อน

พี่ชายคนโตของคุณยาย หลังจากที่คุณย่าแจกสมบัติหมดแล้ว แต่คุณย่าก็ยังใจดีพยายามมองหาต้นไม้ให้สักต้นหนึ่ง ตกलयกต้นมะดันใกล้โรงรถให้ต้นหนึ่ง พี่ชายคนโตก็เก็บมะดันไปขายใส่กระถางไป ได้วันละ ๔ - ๕ สตางค์เท่านั้น ก็หยอดกระปุกเอาไว้พอเป็นรายได้บ้าง คุณยายไม่มีโอกาสได้ต้นไม้เป็นมรดกกับเขาบ้าง เพราะตอนนั้นยังเล็กมากและเป็นเด็กผู้หญิงด้วย พยายามมองหาต้นไม้ที่ยังไม่มีเจ้าของ เพื่อที่จะขอคุณย่าบ้างก็หาไม่ได้ มีเจ้าของแทบทั้งนั้น บางคนได้ตั้งหลายต้น คุณอาคนเล็กแนะนำให้คุณยายขอต้นลูกยอช้างครีว เพราะยังไม่มีเจ้าของ แต่คุณยายไม่เอา เพราะไม่เห็นคุณภาพของต้นยอเลย ลูกก็กินไม่ได้ สุกแล้ว ก็เหม็นจะตาย ใบก็ขม เด็กๆ ที่ไหนจะชอบกิน แต่คุณอาแนะนำให้เก็บใบยอไปขายตลาดสำหรับทำห่อหมก คุณยายเกลียดห่อหมกใบยอ จึงไม่ตกลง คุณอาคนที่ได้ต้นลิ้นจี่มาขอแลกต้นลิ้นจี่กับต้นมะม่วงหัวช้างของคุณอาคนเล็ก คุณอาคนเล็กไม่ยอมแลก ก็พยายามอวดสรรพคุณของลิ้นจี่ว่า “เป็นลิ้นจี่ต้นพิเศษที่ได้พันธุ์มาจากเมืองจีนทีเดียว” เจ้าของต้นก็พยายามทุกทาง ลิ้นจี่ก็ไม่ยอมออกลูก เวลาจันทร์คราส คุณอา ก็พยายามเอาไม่ไปเคาะต้นลิ้นจี่ อธิษฐานให้ออกลูกดกๆ บรรดาเจ้าของต้นไม้ต่างก็พากันเคาะต้นมะม่วงชมพู มะดัน และต้นไม้ของตน ขอให้ออกลูก ออกดอกดกๆ แล้วมันก็จะออกมาดกจริง ยกเว้นต้นลิ้นจี่ที่ยังหวงลูกอยู่ตามเคย คุณแม่ของคุณยายก็ได้มรดกเป็นต้นจำปา ๒ ต้น ออกดอกมาก คุณแม่ของคุณยายเก็บใส่กระถางไปขายที่ร้านดอกไม้ในตลาดเป็นประจำ เป็นการเพิ่มรายได้ คุณแม่ไปได้ตำราว่าต้นจำปาชอบเย็นๆ จึงหาโอ่งใส่น้ำมาตั้งไว้ข้างๆ ต้นจำปาหลายใบ หน้าร้อนน้ำในโอ่งก็ทำให้ต้นจำปาเน่เย็น ดอกจึงดกตลอดปี มรดกอย่างนี้ของคุณย่า ทำให้ลูกหลานรู้จักรักษาบำรุงต้นไม้ และรู้จักค้าขายตั้งแต่เด็กๆ และเก็บหอม

ทรัพย์สินไว้ด้วย

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์, เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก. ๒๕๔๘.

๑. มรดกของคุณย่าที่แบ่งให้หลานๆ คืออะไร
- ก. ที่ดิน
 - ข. บ้าน
 - ค. ต้นไม้ที่คุณย่าปลูกไว้
 - ง. เงินสด
๒. ดอกไม้ที่บรรดาคุณอาผู้หญิงขาย ดอกอะไรที่ขายไม่ได้ราคา
- ก. ดอกจันทร์กะพ้อ
 - ข. ดอกพิกุล
 - ค. ดอกสารภี
 - ง. ดอกกระดังงา
๓. จากเรื่องมรดกคุณย่ามีชื่อดอกไม้ปรากฏอยู่ที่ชื่อ
- ก. ๕ ชื่อ
 - ข. ๖ ชื่อ
 - ค. ๗ ชื่อ
 - ง. ๘ ชื่อ
๔. ชื่อดอกไม้ใดที่ไม่ปรากฏในเรื่องนี้เลย
- ก. ต้นกระดังงาไทย
 - ข. ต้นจำปี
 - ค. ต้นจำปา
 - ง. ต้นสารภี
๕. ใครที่ไม่ได้มรดกจากคุณย่า
- ก. คุณอา
 - ข. คุณลุง
 - ค. คุณยาย
 - ง. พี่ชายคนโตของคุณยาย
๖. พี่ชายคนโตของคุณยายได้ต้นอะไรเป็นมรดก
- ก. ต้นมะดัน
 - ข. ต้นจำปา
 - ค. ต้นสารภี
 - ง. ดอกกระดังงา

๗. ใบของต้นยอ ส่วนมากใช้ทำอะไร

- ก. ห่อข้าว
- ข. ห่อหมก
- ค. ห่อขนม
- ง. กินสดๆ

๘. จากเรื่องต้นไม้โต ที่หวงลูก ไม่ค่อยติดลูก

- ก. ชมพูสีนาก
- ข. ต้นลิ้นจี่
- ค. ต้นยอ
- ง. ต้นมะม่วง

๙. ข้อความตอนใดของเรื่องนี้ ที่นักเรียนคิดว่าเป็นความเชื่อของคนโบราณ

- ก. คุณยายยกต้นไม้เป็นมรดกให้แก่หลาน
- ข. คุณอาเอาไม้เคาะต้นลิ้นจี่ อธิษฐานให้ออกลูกดกๆ เมื่อเวลาเกิดจันทรคราส
- ค. หลานทุกคนหารายได้จากการขายผลไม้
- ง. ใบยอใช้ทำห่อหมกได้

๑๐. หลานของคุณย่ามีคุณสมบัติต่อไปนี้ทุกข้อ ยกเว้นข้อใด

- ก. รู้จักการค้าขาย
- ข. รู้จักเก็บออมทรัพย์สิน
- ค. รู้จักรักษาบำรุงต้นไม้
- ง. นำเงินที่เก็บออมได้เป็นไปใช้จ่ายหมด

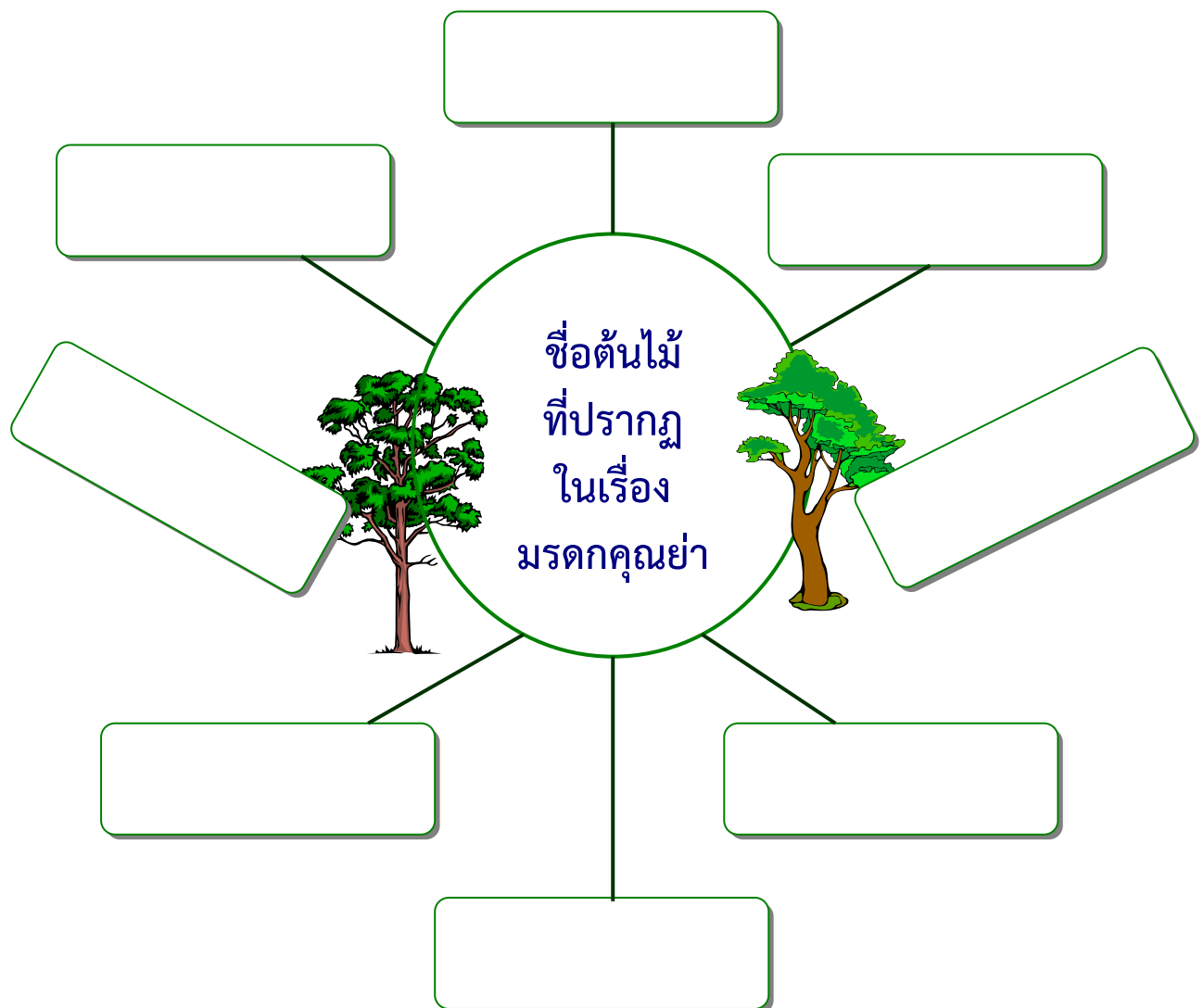

แบบฝึกที่ ๕

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบอกชื่อด้านไม้ที่ปรากฏในเรื่อง

แบบฝึกที่ ๖

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่องหลวงพระบาง แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๕ ให้ถูกต้อง

หลวงพระบาง

หลวงพระบาง...ฉันเคยได้ยินเรื่องราวบอกเล่าจากพี่สาวของฉันมานานหลายปีถึงเมืองเล็กๆ ที่รกร้างไม่มากนัก ไม่มีคำว่ารุดติตสามารถขึ้นจักรยานเที่ยวชมรอบเมืองได้สบายเพียงสองสามวันก็เจอผู้คนคั่นหน้าคั่นต้ายิ้มแย้มพร้อมทักทายว่า “ซาบายดี” กันทั้งเมือง ยามมีงานบุญผู้เฒ่าผู้แก่แต่งตัวนุ่งผ้าขึ้นออกไปทำบุญใส่บาตรกันแต่เช้า แอบมองลายผ้าขึ้นผืนงามของแม่เฒ่าได้เพลินตา... ฉันจึงฝันหวานว่าวันใดวันหนึ่งต้องไปเยือนหลวงพระบางให้ได้ และในที่สุดเมื่อปลายฤดูหนาวของเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ฉันก็มีโอกาสได้มาเที่ยวหลวงพระบางเป็นครั้งแรก

แต่ในยามนี้ แลวได้ต้นมะขามหน้าโรงเรียนตอนเช้า มักมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากคอยใส่บาตรแก่พระสงฆ์ ซึ่งจะเดินบิณฑบาตผ่านจุดนี้เป็นแถวยาวต่อกัน ฉันเคยนั่งนับได้ถึงสองร้อยเจ็ดสิบหก รูป ตอนแปดโมงเช้าเด็กนักเรียนตัวน้อยจับมือกันเดินจากบ้านมาโรงเรียนได้เอง เพราะบ้านห่างจากโรงเรียนเพียงแค่นกักร้อยเมตร เด็กนักเรียนสาวลาวผมยาวนุ่งผ้าขึ้นกางร่ม ขึ้นรถจักรยานผ่านไปคราวละคันสองคัน เป็นภาพที่งดงามในความทรงจำ

มินา เป็รื่องวิริยะ. จากวังเร็วเป็นดินช้า. ๒๕๕๒.

๑. คำว่า “ฉัน” ในบทความนี้หมายถึงใคร
 - ก. ผู้อ่าน
 - ข. คุณมีนา เปรื่องวิริยะ
 - ค. นักศึกษา
 - ง. นักเรียน
๒. ชาวไทย เรียกสั้นๆว่า “ลาว” มีชื่อเรียกที่ถูกต้องว่าอย่างไร
 - ก. สาธารณรัฐประชาชนลาว
 - ข. สาธารณรัฐประชาธิปไตยลาว
 - ค. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 - ง. สาธารณรัฐลาว
๓. นักท่องเที่ยวส่วนมากมาใส่บาตรตอนเช้าที่ไหน
 - ก. ริมแม่น้ำโขง
 - ข. หน้าวัด
 - ค. ใต้ต้นมะขาม
 - ง. ใต้ต้นมะขามหน้าโรงเรียน
๔. “เด็กนักเรียนสาวลาว ผมยาวนั่งขึ้นทางร่ม ชีรฉกรรยานผ่านไปคราวละคันสองคัน” จากข้อความนี้สาวลาวมุ่งหน้าไปที่ไหน
 - ก. ไปตลาดยามเช้า
 - ข. ไปตักบาตร
 - ค. ไปโรงเรียน
 - ง. ไปวัด
๕. ผู้เขียนได้มีโอกาสไปเที่ยว หลวงพระบางเมื่อใด
 - ก. ปลายฤดูหนาว เมื่อกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙
 - ข. ปลายฤดูหนาว เมื่อมีนาคม ๒๕๔๔
 - ค. ปลายฤดูหนาว เดือนธันวาคม ๒๕๔๙
 - ง. ปลายฤดูหนาว เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม
ข้อ ๖ - ๗ ให้ถูกต้อง

ผักที่ขึ้นชื่อของหลวงพระบางได้แก่ ผักน้ำ เป็นต้นสีเขียวอ่อนแตกก้านชูใบเล็กๆ
มนๆ คนปลูกต้องใช้น้ำใสสะอาดที่ไหลมาจากภูเขา ผักน้ำจึงขึ้นงาม กินอร่อยเสร็จในงาน
“สลัดผักน้ำหลวงพระบาง” อันประกอบด้วยผักน้ำเป็นพระเอก ผักกาดหอมเป็นนางเอก
มะเขือเทศฝานบางเป็นนางรอง ไข่ต้มตัดขวางเป็นชั้นกลมมีไข่แดงตรงกลาง วางเรียงล้อม
จานสลัดราดด้วยน้ำสลัด รสเปรี้ยวหวานอ่อนนุ่มนวล เป็นตัวประกอบสำคัญให้สลัดหลวง
พระบางจานนี้มีชื่อเสียงเป็นเมนูเด็ดที่ใครได้ลิ้มรสก็ต้องติดใจ ทุกคนที่มาเยือนจะต้องไม่
พลาดการสั่งขึ้นโต๊ะเป็นอาหารจานแรกของการลิ้มลองอาหารลาวหลวงพระบาง

๖. ข้อใดเป็นผักที่ขึ้นชื่อของหลวงพระบาง

- ก. ผักกาดหอม
- ข. ผักตั้งโอ้
- ค. ผักน้ำ
- ง. ถั่วลันเตา

๗. อาหารใดที่ขึ้นชื่อเป็นเมนูเด็ดของหลวงพระบาง

- ก. สลัดผักรวม
- ข. แกงลาว
- ค. ยำผัก
- ง. สลัดผักน้ำหลวงพระบาง

การเข้าร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญนี้ที่หลวงพระบางเรียก “พิธีบาสี” ผู้เข้าร่วมจะแต่งตัวเรียบง่าย มีการจัดพระชัน เป็นชั้นโตกประกอบด้วยพุ่มใบตองพับเป็นชั้นรูปทรงกรวยประดับด้วยดอกไม้ ขนมหันบ้านหลากชนิด กล้วยน้ำว่าและเหล้า ในพิธีบาสีสำหรับผู้ป่วยจะมีไข่เพิ่มเข้ามาอีกรายการหนึ่ง มักมีการนำชันตั้งไว้ในชั้นโตกบาสี ผู้เข้าร่วมพิธีจะใส่สตางค์ลงในขันตามแต่ศรัทธา ของในขันเป็นของบูชาเรียกขวัญ เพื่อเสริมมงคลและเป็นสิริมงคลให้ผู้เฒ่าผู้แก่ที่มาจัดสู่ขวัญ

ผู้เป็นพิธีในพิธีบาสี มักเป็นผู้เฒ่าผู้ชายซึ่งเป็นผู้ที่เคยบวชเรียนมา เรียกว่า “หมอพร” จะเริ่มสวดมนต์ภาวนาและกล่าวคำต้อนรับและอวยพรสิ่งดีๆ เป็นภาษาหลวงพระบาง

๘. พิธีบายศรีสู่ขวัญของหลวงพระบาง ตรงกับข้อใด

- ก. พิธีบายศรี
- ข. พิธีบาสี
- ค. พิธีบายศรีสู่ขวัญ
- ง. พิธีบาสีสู่ขวัญ

๙. ใครเป็นประธานในการทำพิธีบาสี

- ก. ผู้เฒ่าผู้ชาย
- ข. ผู้เฒ่าผู้หญิง
- ค. หญิงสาว
- ง. ชายหนุ่ม

๑๐. การจัดพระชันในการทำพิธีบาสี สำหรับผู้ป่วยนอกจากมีขนมหันบ้าน ผลไม้แล้วมีสิ่งใดเพิ่มมาอีกหนึ่งอย่าง

- ก. ดอกไม้สด
- ข. ไข่
- ค. ผักสด
- ง. พวงมาลัย

แบบฝึกที่ ๗

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

พระราชหัตถเลขาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ทรงมีไปถึงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงโปรดเกล้าฯ นำมาเผยแพร่

จดหมายจากในหลวงถึงพระเทพฯ

ลูกพ่อในพื้นแผ่นดินนี้ ทุกสิ่งเป็นของคู่กันมาตลอด โดยมีความมืดและความสว่าง
ความดีและความชั่ว ถ้าให้เลือกในสิ่งที่ตนชอบแล้ว ทุกคนปรารถนาความสว่าง ปรารถนา
ความดีด้วยกันทุกคน แต่ความปรารถนานั้นจักสำเร็จลงได้ จักต้องมีวิธีดำเนินให้ไปถึงความ
สว่าง หรือความดีนั้น ทางที่จักต้องไปให้ถึงความดีก็คือ รักผู้อื่น เพราะความรักผู้อื่น
สามารถแก้ปัญหาได้ทุกปัญหา

ถ้าให้โลกมีแต่ความสุข และเกิดสันติภาพ ความรักผู้อื่นจะเกิดขึ้นได้ พ่อขอบอกลูก
ดังนี้

๑. ขอให้ลูกมองผู้อื่นว่าเป็นเพื่อนเกิด เพื่อนเกิด เพื่อนแก่ เพื่อนเจ็บ เพื่อนตาย
ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่ว่า อดีต...ปัจจุบัน...อนาคต

๒. มองโลกในแง่ดี และจะให้ดียิ่งขึ้นควรมองโลกจากความเป็นจริง อันจักเป็นทาง
แก้ปัญหาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. มีความสันโดษ คือ

- มีความพอใจเป็นพื้นฐานของจิต
- ไม่เป็นอึงอ่างพองลมจะเกิดความเดือดร้อนภายหลัง
- พอใจตามสมควร ทำงานให้พอใจและเหมาะสมกับงาน
- ดำรงชีพให้เหมาะสมแก่ฐานะของตน

๔. มีความมั่นคงแห่งจิต คือมองให้เห็นโทษของการเกียจคร้านและมองเห็น
คุณประโยชน์ของความเพียร และเมื่อเกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาให้ภาวนาว่า มีลาภ มียศ สุข
ทุกข์ ปรากฏ สรรเสริญ นินทา เสื่อมลาภ เสื่อมยศ เป็นกฎธรรมดา อย่ามัวโศกานึกว่า
“ช่างมัน”

พ่อ

๖/๑๐/๒๕๕๗

ฉันหวังว่า คำสอนที่ฉันได้ประมวลมานี้ จะเกิดประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านที่ได้พบเห็น
และลูกอันเป็นที่รักของพ่อทุกคน

ฉันรักพ่อฉันจัง

สิรินธร

๑. คำว่า “พระราชหัตถเลขา” หมายถึงข้อใด

- ก. จดหมาย
- ข. ข้อความ
- ค. บทความ
- ง. เรียงความ

๒. จดหมายที่อ่านเป็นจดหมายที่ใครเขียนถึงใคร

- ก. แม่เขียนถึงลูก
- ข. พ่อเขียนถึงลูก
- ค. ปู่เขียนถึงหลาน
- ง. ย่าเขียนถึงหลาน

๓. จดหมายฉบับนี้เขียนเมื่อไร

- ก. วันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗
- ข. วันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
- ค. วันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓
- ง. วันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

๔. “พ่อ” ในที่นี้หมายถึงใคร

- ก. พ่อของนักเรียน
- ข. พ่อทุกคน
- ค. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
- ง. ในหลวง

๕. “ฉันรักพ่อฉันจัง” เป็นคำพูดของใคร

- ก. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
- ข. ลูกทุกคน
- ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
- ง. ในหลวง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และ
ทำเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่ผิด ข้อ ๖ – ๑๐

- ☐ ๖. ทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกนี้ย่อมคู่กันเสมอ
- ☐ ๗. การทำงานต้องมีความสุขและพอใจกับงานเท่านั้น
- ☐ ๘. การมองโลกในแง่ดี ต้องมองจากความเป็นจริง
- ☐ ๙. การดำรงชีวิตควรมองเห็นถึงประโยชน์ของความเพียร
- ☐ ๑๐. กฎธรรมดาของโลกคือ มีลาภ มียศ มีสุข มีทุกข์ เท่านั้น

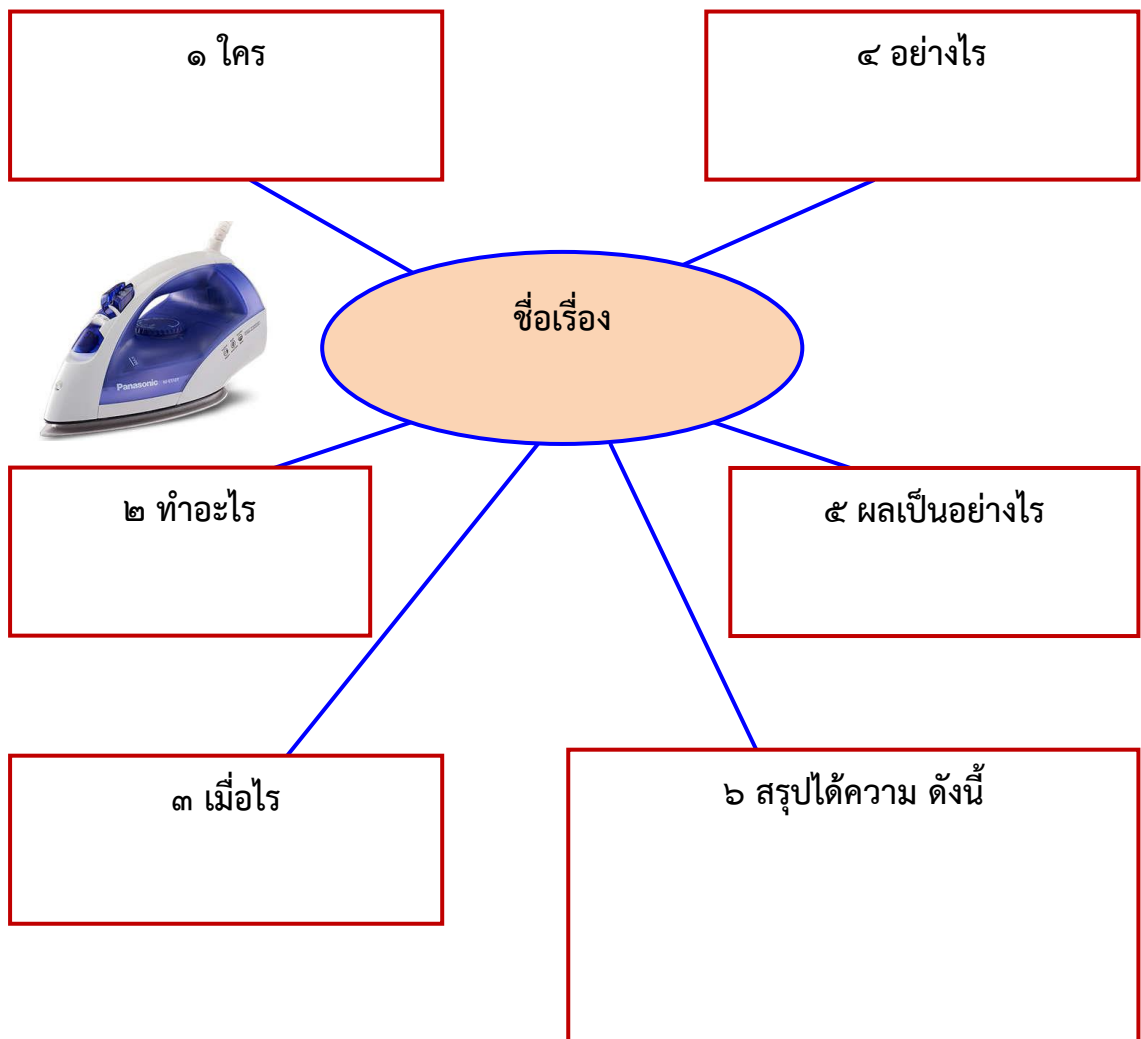
แบบฝึกที่ ๘

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

เตารีดไหม้ เป็นปัญหาที่พบบ่อยๆ เมื่อนำมารีดผ้าจะทำให้ฝืด รีดไม่คล่องและที่พื้นเตารีด ก็จะมีรอยไหม้ดำติดอยู่ วิธีการแก้ไขคือ การใช้ยาสีฟันป้ายที่รอยไหม้ของเตารีดแล้วใช้เศษผ้าถูแรงๆ ให้ทั่ว รอยไหม้ก็จะหายไป และนำผ้าชุบน้ำ ทำความสะอาดอีกครั้ง เตารีดก็จะใช้ได้ดีตามปกติ

แบบฝึกที่ ๙

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย

✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่ผิด

บ้านบาตร

บ้านบาตรเป็นชุมชนเล็กๆ อยู่บริเวณข้างวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร เล่ากันว่าบรรพบุรุษของชาวบ้านบาตรนั้นเป็นคนเขมรที่ถูกกวาดต้อนเข้ามากรุงเทพฯ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) เมื่อเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ก็ยังยึดอาชีพทำบาตรพระขายตามความถนัด อันเป็นที่มาของนาม “ชุมชนบ้านบาตร” ชุมชนแห่งนี้มีชื่อเสียงเรื่องการทำบาตรมานานกว่า ๑๐๐ ปี ทั้งยังมีการถ่ายทอดความรู้ดั้งเดิมสู่ลูกหลานตลอดมา น่าเสียดายที่อุตสาหกรรมก๊าวหน้า ทำให้เกิดโรงงานผลิตบาตรพระ ซึ่งผลิตสินค้าได้ราคาถูก และปริมาณมากกว่ามาเป็นคู่แข่งที่สำคัญ ปัจจุบันอาชีพคนทำบาตรด้วยวิธีโบราณในชุมชนแห่งนี้ จึงเหลือเพียง ๓ ครอบครัวเท่านั้น

ที่มา อรณี แนนหนา

หน้า ๑๙๘ – ๑๙๙

๑. บรรพบุรุษชาวบ้านบาตรถูกกวาดต้อนเข้ามาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒. คนในชุมชนบ้านบาตรเดิมเป็นคนชนชาติมอญ
๓. คนในชุมชนบ้านบาตรมีความถนัดในการทำบาตรพระ
๔. ปัจจุบันมีโรงงานผลิตบาตรพระ ซึ่งผลิตสินค้าราคาถูกมาเป็นคู่แข่ง

๕. ปัจจุบันคนทำบาตรด้วยวิธีโบราณ ไม่มีหลงเหลืออยู่ในชุมชน บ้านบาตรเลย

๖. บ้านบาตรเป็นชุมชนใหญ่ที่ผู้คนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก มีการประกอบอาชีพอย่างหลากหลาย

๗. ชุมชนบ้านบาตรเป็นชุมชนเล็กๆ อยู่ข้างวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

๘. บรรพบุรุษของชาวบ้านบาตรได้เข้ามาในประเทศไทยในฐานะเชลย

๙. บรรพบุรุษของชาวบ้านบาตรได้เข้ามาในประเทศไทย ในสมัยรัชกาลที่ ๕

๑๐. ในปัจจุบันชาวบ้านบาตรที่ยังยึดอาชีพทำบาตร เหลือเพียง ๓ ครอบครัวเท่านั้น

คิดดีๆ ก่อนตอบนะจ๊ะ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์

คำชี้แจง

ข้อสอบมีจำนวน ๑๐ ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X
ในช่อง ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องในกระดาษคำตอบ

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ข้อ ๓

ระนอง

ภูเขาหญ้า คือ ภูเขาที่เต็มไปด้วยหญ้า ต่างสี ต่างวันเวลา ลูกแล้วลูกเล่าล้วนเป็น
ภูเขาที่งดงาม เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและชมความมหัศจรรย์ยามเย็น ใครจะเชื่อว่า
เมื่อแสงอาทิตย์ จะลับขอบฟ้า ภูเขาทั้งลูกจะกลายเป็นสีทอง

ระนอง เมืองฝนแปดแดดสี่ เมืองที่ได้รับน้ำฝนมากที่สุดในประเทศไทย จึงมีความ
อุดมสมบูรณ์ และมีน้ำตกมากมายให้เที่ยว มีจุดชมวิวสวยทั้งพระอาทิตย์ขึ้น และพระ
อาทิตย์ตกที่เขาคาชี มีศูนย์วิจัยป่าชายเลนที่มีต้นโกงกางที่ใหญ่ที่สุดในโลก และที่สำคัญ
ที่สุดคือ คอคอดกระ ส่วนที่แคบที่สุดในประเทศไทยก็อยู่ที่นี่ ทำให้เมืองระนองเป็นเมืองที่
น่าสนใจต่อนักท่องเที่ยว

จากมุมมองใหญ่เมืองไทย

โครงการเมืองไทยสวยงาม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑. เมื่อใดที่ภูเขาทั้งลูกจะกลายเป็นสีทอง

- ก. เมื่อพระอาทิตย์กำลังลับจากขอบฟ้า
- ข. เมื่อพระอาทิตย์ขึ้น
- ค. ยามแสงจันทร์ส่อง
- ง. ยามแสงแดดจัด

๒. “เมืองฝนแปดแดดสี่” หมายความว่าอย่างไร

- ก. มีแดดออกตลอดทั้งปี
- ข. มีฝนตกติดต่อกันสี่เดือน
- ค. ฝนแปดเดือน แดดสี่เดือน
- ง. มีฝนตกและแดดออกสลับกันไป

๓. จุดชมวิวของจังหวัดระนองอยู่ที่ใด

- ก. เขาฟาซี
- ข. คอคอดกระ
- ค. ศูนย์วิจัยป่าชายเลน
- ง. บนภูเขา

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔ - ๗

แก้งเผือก ..สัตว์ดาวเด่นแห่งสวนสัตว์ดุสิต

สัตว์ดาวเด่นของสวนสัตว์ตัวนี้เป็นแก้งเพศผู้ชื่อ “เจ้าเพชร” พบเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ ได้มีชาวบ้านนำแก้งเผือกไปถวายแก่พระอาจารย์เด่น ซึ่งเป็นพระที่เป็นที่เคารพของชาวเขาห้วยปลาหลด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

สวนสัตว์ดุสิต ได้ไปรับแก้งเผือกอายุประมาณ ๑๒ เดือน มาอยู่ในความดูแล เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ต่อมาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้กราบบังคมทูลพระกรุณา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าพบแก้งเผือกที่จังหวัดตาก และได้ขอนำขึ้นน้อมเกล้าฯ ถวายแด่องค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก้งเผือกเพศผู้ให้แก่องค์การสวนสัตว์ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ เพื่อการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ รวมทั้งให้ประชาชนได้ชม และศึกษาในส่วนจัดแสดงที่สวนสัตว์ดุสิต

๔. เจ้าเพชร คือใคร

- ก. แก้ง
- ข. แก้งเผือก
- ค. กวางเผือก
- ง. ลิงเผือก

๕. ใครเป็นผู้พบเจ้าเพชรเป็นคนแรก

- ก. ชาวบ้าน
- ข. พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร
- ค. เจ้าหน้าที่สวนสัตว์ดุสิต
- ง. พระอาจารย์เด่น

๖. ชาวบ้านพบแก้งเผือกเมื่อไร

- ก. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๔
- ข. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๔
- ค. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๔
- ง. ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

๗. เพราะเหตุใดสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

พระราชทานแก้งเผือกให้แก่องค์การสวนสัตว์

- ก. เพื่อให้ประชาชนได้เข้าชม
- ข. เพื่อการอนุรักษ์และขยายพันธุ์
- ค. เพื่อให้อยู่ร่วมกับสัตว์อื่น
- ง. เพื่อให้เจ้าหน้าที่เลี้ยงดูอย่างดี

อ่านพระราชดำรัสต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘ - ๑๐

พระราชดำรัส เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๒

เด็กเป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้ใหญ่ รวมทั้งภาระรับผิดชอบในการดำรงรักษาอิสรภาพและความสงบสุขของบ้านเมือง ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้มีความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ต่างๆ พร้อมทั้งการฝึกหัดขัดเกลาความคิดจิตใจให้ประณีต ให้มีความศรัทธามั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริต และมีปัญญาฉลาดแจ่มใสในเหตุผล หน้าที่นี้เป็นของทุกคนที่จะต้องกระทำโดยพร้อมเพรียง สม่่าเสมอ ผู้ที่เกิดก่อนผ่านชีวิตมาก่อนจะต้องสงเคราะห์อนุเคราะห์ผู้เกิดตามภายหลังด้วยการถ่ายทอดความรู้ความดี และประสบการณ์อันมีค่าทั้งปวงให้ด้วยความเมตตาเอ็นดูและด้วยความความบริสุทธิ์ใจให้เด็กได้ทราบได้เข้าใจ และสำคัญที่สุดให้รู้จักคิดด้วยเหตุผลที่ถูกต้องจนสามารถเห็นจริงด้วยตนเองได้ในความเจริญและความเสื่อมทั้งปวง

โดยนัยนี้ บิดามารดาจึงต้องสอนบุตรธิดา พี่จึงต้องสอนน้อง คนรุ่นใหญ่จึงต้องสอนคนรุ่นเล็กและเมื่อคนรุ่นก่อนเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจึงต้องสอนคนรุ่นต่อไป ไปไม่ให้ขาดสาย ความรู้ ความดี ความเจริญ ยอกงามทั้งมวลจึงจะแผ่ไพศาลไปได้ ไม่มีประมาณเป็นพื้นฐานของความพัฒนาผาสุกอันยั่งยืนสืบไป

ภูพานราชนิเวศน์
วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

๘. ผู้ที่มีหน้าที่อบรม และอนุเคราะห์แก่เด็กคือใคร

- ก. พ่อ-แม่
- ข. ครู-อาจารย์
- ค. ผู้ใหญ่
- ง. ทุกคนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกัน

๙. สารสำคัญที่สุดของพระราชดำรัสคืออะไร
- ก. ความสำคัญของเด็ก
 - ข. วิธีการอบรมสั่งสอนเด็ก
 - ค. หน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเด็ก
 - ง. ความสำคัญของการอบรมสั่งสอนเด็ก
๑๐. การอบรมเลี้ยงดูเด็กควรทำอย่างไร
- ก. ด้วยความเที่ยงตรง
 - ข. ด้วยความเป็นธรรม
 - ค. ด้วยความเมตตา และบริสุทธิ์ใจ
 - ง. ให้ความรักและเงินทอง

ไปตะลุยทำแบบฝึกพร้อมกัน
เลยดีกว่านะครี๊บเพื่อน ๆ

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				X
๒				X
๓			X	
๔	X			
๕			X	
๖	X			
๗		X		
๘	X			
๙			X	
๑๐		X		

แบบฝึกที่ ๑

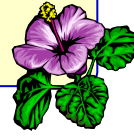

มหाराชายอดกตัญญู

๑. ข
๒. ค
๓. ค
๔. ก
๕. ง
๖. ตอบตามความคิดของนักเรียน แต่ให้เน้นแม่เป็นสำคัญ
๗. กอดแม่ หอมแม่ หวีผมให้แม่
๘. โรงพยาบาลศิริราช
๙. ๘๔ พรรษา
๑๐. เศร้าใจและอาลัย รักแม่เป็นที่สุด

แบบฝึกที่ ๒

ตุ๊กตา

๑. ข
๒. ข
๓. ง
๔. ง
๕. ก

๖. นักเรียนบอกคุณค่าสารอาหารของกล้วยตามที่กำหนดลงในตาราง

ชนิด	สารอาหาร	สรรพคุณ
๑. กล้วยน้ำว้า	ธาตุเหล็กสูง	ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง
๒. กล้วยไข่	เบต้าแคโรทีนสูง	ช่วยต้านมะเร็ง
๓. กล้วยหอมทอง	โปรตีนสูง	ช่วยให้ร่างกายเติบโตและแข็งแรง
๔. กล้วยหักมุก	แคลเซียมสูง	เสริมสร้างกระดูกและฟัน
๕. กล้วยเล็บมือนาง	ฟอสฟอรัสสูง	ช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง

๗. ผู้ที่มีอาการท้องผูกควรรับประทานกล้วยแบบใด เพราะอะไร

กล้วยสุก เพราะมีสารเพกทินที่เป็นเหมือนยาระบายอ่อนๆ

๘. สารแทนนินในกล้วยดิบมีสรรพคุณอย่างไร

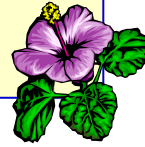
ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อที่ทำให้เกิดท้องเสีย

๙. สรุปใจความสำคัญ

กล้วยเป็นผลไม้ที่มีตลอดปี ราคาไม่แพง และมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์
ต่อร่างกายมากมาย สามารถรับประทานได้ทุกเพศทุกวัย

การให้คะแนนอยู่ในดุลพินิจของคุณครู

แบบฝึกที่ ๓

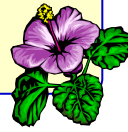

คำแห่งความรัก

๑. คิดถึงแม่
๒. เงิน
๓. ๑๔.๗๕ เหรียญ
๔. ตอบตามความคิดของนักเรียน (อยู่ในดุลยพินิจของครู)
๕. ตอบตามความคิดของนักเรียน (อยู่ในดุลยพินิจของครู)
๖. ตอบตามความคิดของนักเรียน (อยู่ในดุลยพินิจของครู)
๗. ตอบตามความคิดของนักเรียน (อยู่ในดุลยพินิจของครู)
๘. ๙ เดือน
๙. ไม่มีเลย
๑๐. ตอบตามความคิดของนักเรียน (อยู่ในดุลยพินิจของครู)

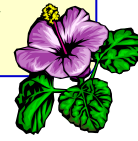
แบบฝึกที่ ๔

๑. ค
๒. ข
๓. ก
๔. ข
๕. ค
๖. ก
๗. ข
๘. ข
๙. ข
๑๐. ง

แบบฝึกที่ ๕

มรดกคุณย่า

๑. ชมพู่มาเหมียว	๘. ต้นสารภี
๒. ชมพู่นาก	๙. ต้นจำปา
๓. ชมพู่น้ำตาลทราย	๑๐. ต้นลิ้นจี่
๔. มะม่วง	๑๑. ต้นลำไย
๕. ต้นพิกุล	๑๒. ต้นมะดัน
๖. ต้นจันทน์กะพ้อ	๑๓. ต้นยอ
๗. ต้นกระดังงาไทย	

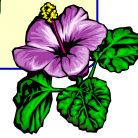
แบบฝึกที่ ๖

๑.	ข
๒.	ค
๓.	ง
๔.	ค
๕.	ก
๖.	ค
๗.	ง
๘.	ข
๙.	ก
๑๐.	ข

แบบฝึกที่ ๗

๑. กิ
๒. ข
๓. กิ
๔. ง
๕. ค

๖.

๗.

๘.

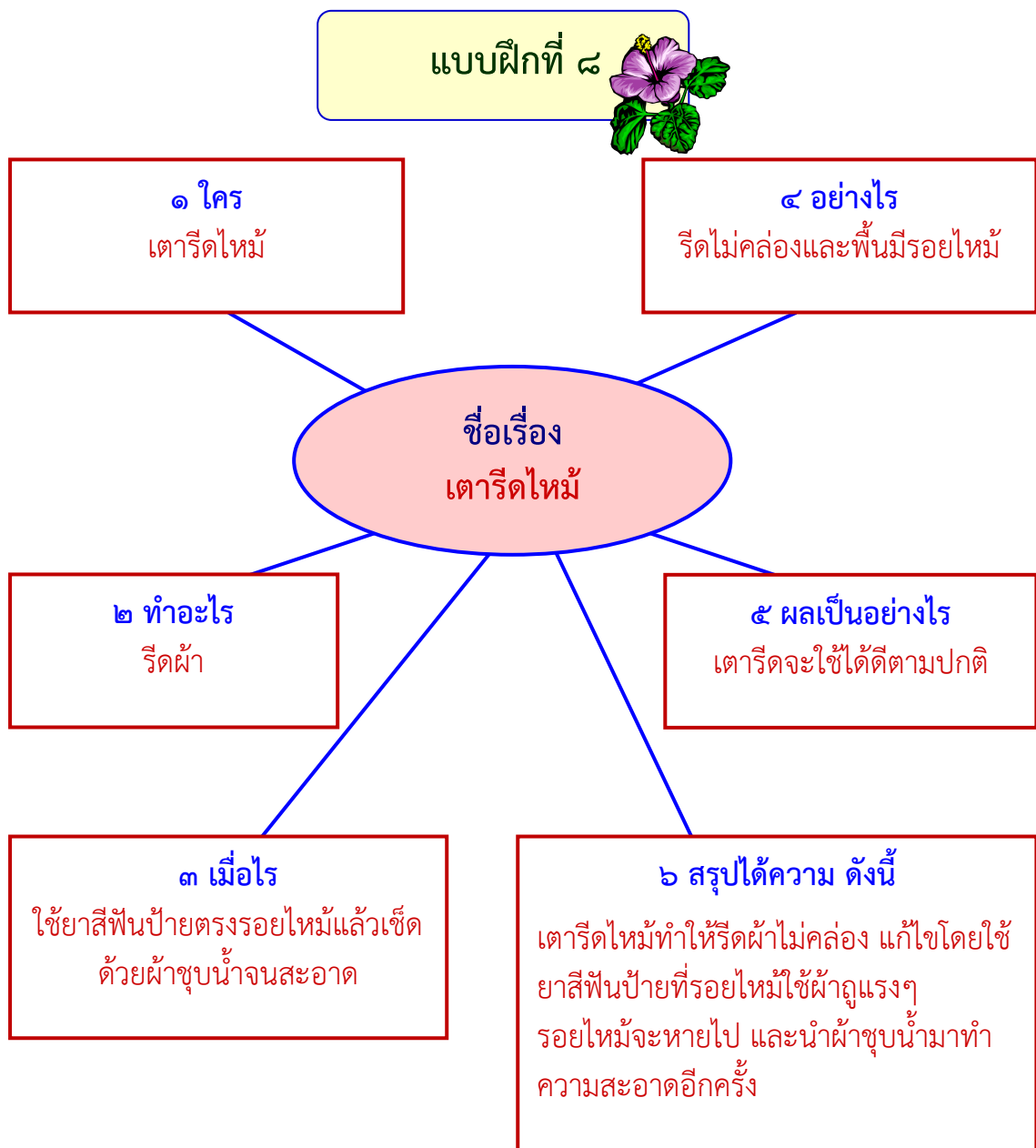

๙.

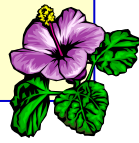

๑๐.

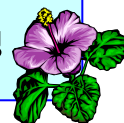
แบบฝึกที่ ๙

- ☒ ๑.
- ☐ ๒.
- ☒ ๓.
- ☒ ๔.
- ☐ ๕.
- ☐ ๖.
- ☒ ๗.
- ☒ ๘.
- ☐ ๙.
- ☒ ๑๐.

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑	X			
๒			X	
๓	X			
๔		X		
๕	X			
๖			X	
๗		X		
๘				X
๙				X
๑๐			X	

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). **การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (๒๕๕๒). **การอ่านจับใจความ**. [<http://www.st.ac.th/bhatips/tip49/reading1.html>]. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (๒๕๕๒). **วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- _____. (๒๕๕๖). **วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- จิตต์นิภา ศรีไสย และคณะ. (๒๕๕๘). **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราณ. (๒๕๔๗). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : พีเพรส.
- ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (๒๕๔๘). **เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ : การพิมพ์สตรีสาร.
- ทิตนา แชมมณี. (๒๕๔๕). **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- นรบดี สิริเนาวพงศ์. (๒๕๕๐). **แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- “บทความเรื่องกล้วยๆ.” (ม.ป.ป.). (ออนไลน์). [<http://www.theactkk.net/home/homenew1/DetailsNews.asp>]. สืบค้นเมื่อ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐.
- ผจงวาด พูลแก้ว. (๒๕๓๘). **สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง**. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : เซเว่น พรินติ้ง กรุ๊ป.
- ผ่อง เล่งอี้. (๒๕๕๔). **แบบฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (๒๕๔๑). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภ และธัญลักษณ์ จุ้ยเรืองกาล. (๒๕๒๗). **อัจฉริยะภาษาไทย ชุดการใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต.
- สันต์ สุวทันพรกุล. (๒๕๕๑). **การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ชั้นม.๑ - ม.๓**. กรุงเทพฯ : พีพีซี.
- สุระ ดามาพงษ์ และคณะ. (๒๕๕๑). **แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ม. ๒ เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- “หลักการอ่านและพิจารณาบทความ.” (ม.ป.ป.). (ออนไลน์). [<http://www.truelookpanya.com/true>]. สืบค้นเมื่อ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐.

กระดาษคำตอบ

ชื่อ-สกุล..... เลขที่ ชั้น.....

☐

แบบทดสอบก่อนเรียน

☐

แบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

ได้คะแนน

คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

โชคดีนะครับ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
ชุดที่ ๑ บทความสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

คะแนนก่อนเรียน – หลังเรียน

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ก่อนเรียน	๑๐	
หลังเรียน	๑๐	
ผลการพัฒนา		

คะแนนทำแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑	๑๐	
๒	๑๐	
๓	๑๐	
๔	๑๐	
๕	๑๐	
๖	๑๐	
๗	๑๐	
๘	๑๐	
๙	๑๐	

ลงชื่อ.....

(นายสัมฤทธิ์ โกศัย)

ครูผู้สอน

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ - สกุล	นายสมฤทธิ์ โกศัย
วัน เดือน ปีเกิด	๑๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
ที่อยู่ปัจจุบัน	๑๒๖/๒ ถนนราษฎร์บำรุง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาลบ้านย่านยาว สังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย